

ARGUMENTAREA

necesității inițierii negocierilor și aprobării semnării Amendamentului nr. 2 la Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind realizarea Proiectului reforma învățământului în Moldova, semnat la Chișinău la 7 februarie 2013

A. Descrierea tratatului Ministerul Educației este implementatorul Proiectului Reforma Învățământului în Moldova (PRIM), ratificat prin Legea nr. 89 din 19 aprilie 2013 și promulgat prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 645-VII din 21 mai 2013. PRIM sprijină programul de reformă al Guvernului Republicii Moldova prin finanțarea activităților care consolidează calitatea educației.

Proiectul este un împrumut investițional specific, finanțat de Banca Mondială, care este implementat pe parcursul a cinci ani, în perioada aprilie 2013 – august 2018. Proiectul este orientat pe indicatori de performanță și astfel debursările acestuia se efectuează conform realizării indicatorilor de debursare.

PRIM este structurat pe trei componente:

- *Componenta 1: Îmbunătățirea calității educației*
- *Componenta 2: Optimizarea sectorului educațional*
- *Componenta 3: Consolidarea capacităților Ministerului Educației în monitorizarea reformei*

Pe parcursul implementării Proiectului PRIM, Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind realizarea Proiectului reforma învățământului în Moldova, semnat la Chișinău la 7 februarie 2013 a fost amendat în anul 2015 prin Amendamentul nr. 1 și actualmente se propune Amendamentul nr. 2, care are drept scop eficientizarea implementării Proiectului, inclusiv prin extinderea termenului de realizare a acestuia. Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind realizarea Proiectului reforma învățământului în Moldova, semnat la Chișinău la 7 februarie 2013, nu conține prevederi referitoare la amendarea acestuia, din aceste considerente Amendamentul nr. 2, cade sub incidența Legii nr. 595 din 24.09.1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. Din aceste considerente Acordul poate fi modificat doar prin încheierea unui nou tratat.

B. Analiza de impact.

Informații generale. Pentru implementarea măsurilor planificate în Acordul de finanțare semnat cu Asociația Internațională de Dezvoltare (Banca Mondială) este prevăzut *suport bugetar* de 26,1 milioane XDR (Drepturi Speciale de Tragere) sau echivalentul a 38,5 milioane dolari SUA, pentru îndeplinirea a 16 indicatori. Conform situației din 28 februarie 2017, în total *au fost realizați 10 din cei 16 indicatori*, pentru care au fost debursate 13,2 milioane XDR sau echivalentul a 18,96 milioane dolari SUA din creditul inițial de 26,1 milioane XDR.

Pentru primele două componente ale proiectului au fost stabiliți o serie de indicatori, în baza cărora se efectuează debursările ca suport bugetar. Pentru a treia componentă - asistența tehnică (AT), debursările se efectuează conform metodelor tradiționale de debursări ale Băncii Mondiale.

Progresul de implementare al Proiectului PRIM continuă să fie unul mixt, cu rezultate bune în trei din cele cinci domenii de intervenție: perfecționarea sistemului de evaluare al elevilor, îmbunătățirea calității datelor și a sistemelor de management în educație și reformele eficiente în învățământul general (implementarea formulei de finanțare per elev și optimizarea rețelei școlare). Indicatorii ce țin de renovarea instituțiilor de învățământ (*DLI 2 „30 la sută din școlile de circumscripție îndeplinesc standardele școlare aprobate de asigurare a calității”, DLI 3 „50 la sută din școlile de circumscripție*

îndeplinesc standardele școlare aprobate de asigurare a calității” și DLI 4 „70 la sută din școlile de circumscripție îndeplinesc standardele școlare aprobate de asigurare a calității”) pentru aducerea acestora în conformitate cu standardele operaționale minime pentru instituțiile de învățământ primar și secundar general, aprobate prin ordinul Ministrului Educației nr. 61 din 10 februarie 2015, constituie partea restantă a proiectului. După elaborarea documentației de proiect pentru renovarea a 19 instituții de învățământ, selectate pentru prima etapă, s-a constatat că cheltuielile pentru renovarea unei școli sunt cu mult mai mari (12-35 milioane lei) față de cele prognozate la inițierea proiectului de 6,0 milioane lei. Conform Manualului Operațional al Proiectului, pentru îndeplinirea indicatorilor menționați mai sus, Ministerul Educației urma să desfășoare lucrări de renovare în 95 de instituții de învățământ.

În rezultatul vizitei Misiunii Băncii Mondiale, în perioada 19-23 septembrie 2016, pentru evaluarea progresului implementării proiectului PRIM, s-a constatat că Ministerul Educației întâmpină mari dificultăți în realizarea acestor indicatori, și anume: procedura de achiziții a lucrărilor de renovare conform standardelor naționale este foarte anevoioasă și durează o perioadă mai îndelungată și finanțarea lucrărilor din componenta bugetară în ultima perioadă este în întârziere, ceea ce duce la tergiversarea termenului de îndeplinire a lucrărilor. În acest context, Guvernul Republicii Moldova și Banca Mondială au convenit asupra restructurării proiectului, și anume transmiterea responsabilităților pe domeniul de renovare a instituțiilor de învățământ de la Ministerul Educației la Fondul de Investiții Sociale din Moldova (FISM), care are o experiență mai vastă în domeniu. Suma de 12 milioane dolari SUA (indicatorii 2, 3 și 4) necesară pentru lucrările de renovare urmează să fie transferată la FISM pentru renovarea a 15 școli. Procedurile de achiziții a lucrărilor se vor desfășura conform procedurilor Băncii Mondiale, și anume, prin metoda tradițională de debursare, care reduce cu mult perioada de achiziții conform procedurilor naționale.

În acest context, Ministerul Educației a adresat un demers către Prim-Ministrul Republicii Moldova privind restructurarea proiectului.

Aspectul politic, cultural și social. Semnarea Amendamentului nr. 2 la Acordul de Finanțare între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind realizarea Proiectului reforma învățământului în Moldova, semnat la Chișinău la 7 februarie 2013 va eficientiza implementarea Proiectului reforma învățământului în Republica Moldova, fapt ce va aduce un plus de valoare țării în fața partenerilor internaționali și va spori calitatea educației în Republica Moldova prin perfecționarea sistemului de evaluare al elevilor, îmbunătățirea calității datelor și a sistemelor de management în educație și reformele eficiente în învățământul general (implementarea formulei de finanțare per elev și optimizarea rețelei școlare).

Aspectul economic și de mediu. Semnarea Amendamentului nr. 2 la Acordul de Finanțare între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind realizarea Proiectului reforma învățământului în Moldova, semnat la Chișinău la 7 februarie 2013, va influența pozitiv economia Republicii Moldova prin creșterea și modernizarea infrastructurii școlare și dezvoltarea continuă a sistemului de instruire din țară. De asemenea, implementarea acțiunilor prevăzute în Amendamentul nr. 2 nu va produce efecte negative asupra mediului înconjurător.

Aspectul normativ. Prevederile Amendamentului nr. 2 corespund priorităților naționale în domeniul învățământului general, nu contravin Constituției Republicii Moldova, legislației și actelor normative în vigoare și nu necesită modificarea acestora. Prezentul Amendament este compatibil cu prevederile Cartei ONU, cu alte tratate în vigoare la care Republica Moldova este parte, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional și prevederile acestuia nu contravin

legislației Uniunii Europene. Implementarea Amendamentului nr. 2 nu necesită adoptarea unor acte normative noi.

Aspectul instituțional și organizatoric. Aplicarea prevederilor Amendamentului nr. 2 nu necesită înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente. Este de menționat că responsabilitățile pe domeniul de renovare a instituțiilor de învățământ prevăzute în proiect (indicatorii 2, 3 și 4) vor fi transmise de la Ministerul Educației la Fondul de Investiții Sociale din Moldova (FISM), care are o experiență mai vastă în domeniu. Această decizie a fost luată la nivelul Guvernului Republicii Moldova și Băncii Mondiale, care au convenit asupra restructurării Proiectului.

Aspectul financiar. Suma de 12 milioane dolari SUA (indicatorii 2, 3 și 4 din cadrul Proiectului) necesară pentru lucrările de renovare va fi transferată la FISM pentru renovarea a 15 școli. Procedurile de achiziții a lucrărilor se vor desfășura conform procedurilor Băncii Mondiale, și anume, prin metoda tradițională de debursare, care reduce cu mult perioada de achiziții conform procedurilor naționale.

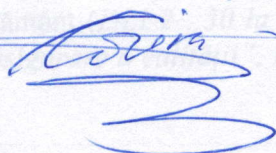
Aspectul temporal. Amendamentul nr. 2 la Acordul de Finanțare între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind realizarea Proiectului reforma învățământului în Moldova, semnat la Chișinău la 7 februarie 2013, va intra în vigoare la data recepționării notificării Părții moldave, prin canale diplomatice, cu privire la îndeplinirea procedurilor legale interne necesare intrării în vigoare a acestuia. Termenul de implementare a Proiectului conform Amendamentului nr. 2 va fi până în iunie 2019.

C. Aspect procedural al negocierilor. Conform Procesului verbal nr. 21-25-06-02 al ședinței Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică din 17 noiembrie 2016, Guvernul a aprobat propunerea Ministerului Educației privind restructurarea PRIM, iar Ministerul Finanțelor a remis Băncii Mondiale solicitarea de restructurare (scrisoarea nr. 13/1-7 -349 din 21.11.2016). În cadrul ședinței Consiliului de Administrație al Băncii Mondiale din 7 februarie 2017, au fost acceptate modificările la prevederile Acordului de Finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind realizarea Proiectului reforma învățământului în Moldova. Având în vedere că Guvernul Republicii Moldova a aprobat restructurarea Proiectului, iar Consiliul de Administrație al Băncii Mondiale a acceptat la 7 februarie 2017 modificările la prevederile Acordului de Finanțare, se propune emiterea Decretului Președintelui privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării. Părțile nu se vor întâlni la nivel de grupe de experți pentru negocieri. Comunicarea, pe aspecte logistice, se va realiza prin canale diplomatice. De asemenea, acest fapt este justificat și de necesitatea urgentării procesului de valorificare a resurselor oferite de Banca Mondială și respectiv, încadrarea termene de până la sfârșitul lunii iunie 2019, cu toate activitățile de renovare a 15 școli.

D. Aspect procedural al semnării. Propunerea de amendare a Acordului de Finanțare între Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind realizarea Proiectului reforma învățământului în Moldova, semnat la Chișinău la 7 februarie 2013, aparține Părții moldave. Amendamentul nr. 2 la Acordul de finanțare va fi semnat de către Ministrul Finanțelor urmare emiterii Decretului Președintelui Republicii Moldova. Amendamentul nr. 2 va fi semnat în două exemplare originale în limba engleză și ulterior va fi ratificat de Parlamentul Republicii Moldova.

13.03.2017

Ministru

Corina FUSU